Buz üzerinde satranç

ERDAL ÇOLAK KOPENHAG

ABD eski başkanı Donald Trump'ın sıradışı açıklamaları, uluslararası sahnede yeni tartışmaların kapısını aralıyor. Trump, Grönland'ın ABD için bir ***"ulusal güvenlik meselesi"*** olduğunu belirterek, Danimarka'nın ada üzerindeki yasal haklarını sorgulayan çıkışlarda bulundu. Grönland'ın ABD'ye bırakılması gerektiğini savunan Trump, aksi takdirde Danimarka'ya yüksek gümrük vergileri uygulamakla tehdit etti.

Bu sözler, 1946'da ABD'nin Grönland'ı satın alma teklifini reddeden Danimarka için yeni bir baskı unsuru olarak görülüyor. Ancak bu çıkış, sadece diplomatik bir tartışma değil, ABD'nin Kuzey Kutbu'ndaki nüfuzunu artırma stratejisinin bir parçası olarak değerlendiriliyor.

ABD'nin Grönland'a Olan İlgisinin Sebebi

Küresel iklim değişikliğiyle birlikte Kuzey Kutbu, yeni ticaret yolları ve enerji kaynakları nedeniyle stratejik bir merkez haline geldi. ABD, Grönland'ın Arktik'teki Rusya ve Çin etkisine karşı bir denge unsuru olduğuna inanıyor. Çin'in ***"Kutup İpekyolu"*** stratejisi ve Rusya'nın artan askeri varlığına karşı ABD, Grönland'ı kritik bir bölge olarak görüyor.

Grönland'da bulunan Thule Hava Üssü, ABD'nin kuzey yarı küredeki en kritik askeri noktalarından biri. ABD, bu üs aracılığıyla Rusya ve Çin'in hareketlerini izliyor, füzelerin yönlendirilmesini sağlıyor ve NATO stratejilerine destek sunuyor. Washington yönetimi, bu üssü genişletmek ve askeri varlığını güçlendirmek istiyor.

Grönland, nadir toprak elementleri, petrol ve doğal gaz rezervleriyle dikkat çekiyor. ABD, Çin'in bu elementler konusundaki hakimiyetini kırmak ve yenilenebilir enerji ile savunma sanayisinde avantaj elde etmek için Grönland'ı kritik bir bölge olarak görüyor.

Grönland Halkı ve Danimarka Ne Diyor?

Trump'ın Danimarka'ya yönelik tehditleri, NATO içerisinde tartışmaları da beraberinde getirdi. Danimarka, Trump'ın açıklamalarını ***"absürt"*** olarak nitelendirirken, Grönland'ın satılık olmadığını vurguladı.

Yapılan anketlere göre, Grönland halkının ABD'ye katılma gibi bir arzusu bulunmuyor.

Grönland Parlamentosundaki çoğunluk, bölgenin tam bağımsızlığını destekliyor. Ancak Grönland'ın ekonomisi büyük ölçüde Danimarka'dan gelen mali yardımlara bağlı. Danimarka'dan gelen yıllık destek, Grönland bütçesinin yarısını oluşturuyor. Bu nedenle ekonomik belirsizlik, bağımsızlık yanlılarını temkinli hale getiriyor.

Kopenhag'da Trump'a Karşı Protestolar

Trump'ın yeniden göreve gelişi ve Grönland'ı satın alma çıkışı, Danimarka'da sert tepkilere yol açtı. Kopenhag Belediye Meydanı'nda toplanan göstericiler, ***"Grönland satılık değil!"*** mesajıyla seslerini duyurdu.

Protestoların organizatörü Poul Johansen, Trump'ın sözlerinin endişe verici olduğunu belirterek, ***"Yeni başkanın Grönland'ı kontrol altına alma planlarını asla kabul edemeyiz. Buradayız çünkü Grönland halkının sesi duyulmalı"*** dedi.

Grönland'ın Aasiaat kentinden gelen Sika Kristensen ise Trump'ın açıklamalarının sömürgeci bir zihniyeti yansıttığını vurgulayarak, ***"ABD yeni bir başkan seçebilir ama Trump eski sömürgeci anlayışı tekrar gündeme getiriyor. Grönland bir paket şeker değil! Satılık değil!"*** ifadelerini kullandı.

Son aylarda Danimarkalılar, Trump'ın Grönland'ı satın alma planlarına tepki olarak Amerikan mallarını boykot etme eylemlerine başladı.

"Boykot USA" hareketi 22.000 kişiye ulaştı. Ancak uzmanlara göre, bu tür boykotlar uluslararası politikada belirleyici bir etki yaratmaktan uzak. Grönland'ın geleceği sadece siyasi satranç hamleleriyle belirlenmeyecek. Son karar, Grönland halkının olacak.

> Grönland'da bulunan Thule Hava Üssü, ABD'nin kuzey yarıküredeki en kritik askeri noktalarından biri. ABD, bu üs aracılığıyla Rusya ve Çin'in hareketlerini izliyor, füzelerin yönlendirilmesini sağlıyor ve NATO stratejilerine destek sunuyor. Washington yönetimi, bu üssü genişletmek ve askeri varlığını güçlendirmek istiyor.

> Trump'ın Danimarka'ya yönelik tehditleri, NATO içerisinde tartışmaları da beraberinde getirdi. Danimarka, Trump'ın açıklamalarını "absürt" olarak nitelendirirken, Grönland'ın satılık olmadığını vurguladı.

